

ASOCIÁCIA POLICAJTOV VO VÝSLUŽBE

Tatranská 26, 841 06 Bratislava

e-mail: pokorni2@gmail.com, web: www.asociaciapolicajtov.sk, mob.: +421948231183

Bratislava, 28. januára 2013

**Národná rada Slovenskej republiky
Výbor pre obranu a bezpečnosť
Ing. Jaroslav Baška**

**Námestie Alexandra Dubčeka 1
812 80 Bratislava 1**

Vážený predseda výboru,

obraciame sa na Vás v mene občianskeho združenia Asociácia policajtov vo výslužbe (ďalej len APVV), ktoré združuje v Slovenskej republike v 42 dvoch miestnych organizáciách viac ako 5500 členov, bývalých príslušníkov ozbrojených zložiek – poberateľov výsluhových dôchodkov.

Do Národnej rady Slovenskej republiky bol dňa 11. 1. 2013 doručený Vládou Slovenskej republiky návrh Zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Po posúdení dopadu, v prípade schválenia niektorých navrhovaných ustanovení, sme dospeli k záveru, že tieto sa negatívne dotknú väčšiny poberateľov výsluhového dôchodku a z nášho pohľadu sa javia aj ako diskriminačné v porovnaní s inými skupinami osôb v Slovenskej republike.

Konkrétne ide o ustanovenie § 68, ktorým sa upravuje zvýšenie výsluhových dôchodkov a jeho odsek (3), ktorým sa upravuje mechanizmus výpočtu zvýšenia t.j. pevná suma tak, že na rozdiel od zvyšovania výsluhových dávok v civilnej sfére sa výška valorizácia viaže na prepočítavanie určeným koeficientom.

Dôvodová správa návrhu zákona :

- a) Argumentuje použitie navrhovaného mechanizmu zmenou mechanizmu zvyšovania dôchodkov z výsluhového zabezpečenia v nadväznosti na mechanizmus dôchodkových dávok v civilnej sfére a tak, aby sa zvyšovanie približovalo zvyšovaniu dôchodkových dávok v civilnej sfére.
- b) „Základom pre mechanizmus valorizácie sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkových dávok ustanovená vo všeobecných predpisoch o sociálnom poistení s tým, že táto pevná suma sa delí číslom 30, čo zodpovedá priemernej dobe trvania služobného pomeru 30 rokov a prepočíta sa koeficientom, zohľadňujúcim počet skutočne skončených rokov trvania služobného pomeru“.
- c) „Výška valorizácie sa viaže na kombináciu princípov solidarity a zásluhovosti; princíp zásluhovosti sa prejaví u tých poberateľov výsluhového dôchodku, ktorí odslúžili viac ako 15 rokov, pretože za každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru sa tento koeficient zvyšuje o 2 (napríklad u policajta, u ktorého služobný pomer trval 19 rokov sa podiel pevnej sumy a čísla 30 prepočíta koeficientom 9)“.
- d) „Mechanizmus valorizácie je nastavený tak, že bude podporovať dlhodobejší skutočný výkon štátnej služby v ozbrojených bezpečnostných zboroch, ozbrojenom zbore, Hasičskom a záchrannom zbore, Horskej záchrannej službe, Národnom bezpečnostnom úrade, Slovenskej informačnej službe a ozbrojených silách a možno od neho očakávať, že prispeje aj k zníženiu výdavkov z osobitného účtu.“

Už z dikcie zámerov uvádzaných v dôvodovej správe je zrejmé, že navrhované znenie je v rozpore s dôvodovou správou nakoľko nie je priblížením zvyšovania k civilnej sfére ale rozšírením o mechanizmus výpočtu, ktorý spôsobuje napr. to, že poberateľ starobného dôchodku, ktorý odpracoval napr. 25 rokov má v roku 2013 zvýšený dôchodok o sumu 11,20 € ale výsluhový dôchodca, ktorý má výsluhový dôchodok tiež za 25 rokov odslúžených rokov bude mať tento zvýšený o sumu 7,84 € (-30%).

V rozpore s dôvodovou správou je aj skutočnosť, že v civilnej sfére valorizácia pevnou sumou má za cieľ znižovať rozdiely medzi výškami dôchodkov, ale podľa tohto návrhu sa pri výsluhových dôchodkoch naopak budú tieto rozdiely zvyšovať.

Konštatovanie, že výška valorizácia sa viaže aj na princíp zásluhovosti nie je možné aplikovať na poberateľov výsluhového dôchodku lebo tento princíp sa už raz uplatnil (pri výpočte sumy výsluhového dôchodku, kde sú zohľadnené odslúžené roky) a nie je možné ho uplatňovať dvakrát. Podľa nášho názoru tento spôsob mechanizmu môže podporovať dlhodobejší výkon služby len ak sa bude uplatňovať do budúcnosti teda na tých príslušníkov,

ktorý budú odchádzať do výsluhového dôchodku po nadobudnutí platnosti a účinnosti zákona a nie na tých, ktorí sú už poberateľmi výsluhového dôchodku.

V civilnej sfére je osobitne podľa iných kritérií vypočítaná pevná suma valorizácie pre starobných dôchodcov a osobitne pre predčasných dôchodcov a preto by sa podľa primeraných kritérií mala pevná suma valorizácie vypočítať aj pre výsluhových dôchodcov a vzhľadom k tomu, že valorizácia výsluhových dôchodkov je realizovaná na rozdiel od dôchodkov v civilnej sfére nie k 1.1. ale 1.7. kalendárneho roka, mali by byť pre výpočet pevnej sumy použité údaje nie za I. polrok predchádzajúceho roka ale celý predchádzajúci kalendárny rok.

Zákonodarca do tohto pôvodného novoprijatého zákona, s prihliadnutím na priepastný rozdiel vo výške dávok výsluhových dôchodkov vypočítaných z rovnakých podmienok výkonu služobného pomeru (rovnaký počet odslužených rokov, rovnaké služobné zaradenie, rovnaká služobná hodnosť) pred účinnosťou a za účinnosti zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, zapracoval ustanovenie § 68 ods.3 a 4 v ktorom ukladal : „ Výsluhové príspevky, výsluhové dôchodky, invalidné výsluhové dôchodky, vdovské výsluhové dôchodky, vdovecké výsluhové dôchodky a sirotské výsluhové dôchodky priznané do dňa účinnosti tohto zákona sa okrem zvýšenia podľa odseku 1 každoročne zvyšujú aj s prihliadnutím na rast priemerných služobných príjmov v období od priznania nároku na túto dávku do dňa účinnosti tohto zákona, a to až do času, keď ich priemerná výška dosiahne priemernú výšku rovnakých dávok priznaných podľa tohto zákona“. Sledoval tým odstránenie neprípustnej diskriminácie, ktorú Ústava SR v žiadnej podobe nepripúšťa a to aj s ohľadom na podpísanie príslušných medzinárodných dohôd, ktoré k tomu Slovenskú republiku ako demokratický a právny štát zaväzujú.

Tento diskriminačný rozdiel nebol odstránený, pretrváva a v predkladanej navrhovanej novele je na viac rozšírený o ďalšie neprípustné diskriminačné obmedzenia.

Podľa nášho právneho názoru :

1. Pri navrhovaní zmeny znenia platného zákona nemožno bez adekvátneho a náležitého odôvodnenia odňať práva len dotknutým fyzickým osobám, ak tieto práva nadobudli všetci. Porušili by sa tým ustanovenia čl.12 ods.1 a 2 Ústavy SR.
2. Pri navrhovaní zmeny znenia platného zákona nemožno určiť diskriminačné obmedzenia len pre dotknuté fyzické osoby tak :
 - že nárok na vyrovnanie majú len tie osoby, ktorých výsluhový dôchodok nedosahuje 1,7 násobok životného minima,

- že zvýšenie nesmie prekročiť sumu 16.517,- Sk / 548 € (Táto suma aby nebola v návrhu vyčíslovaná, je zabalená do pojmu – „priemerná výška výsluhových dôchodkov vyplácaných k 31.12.2007“).

Takýto návrh zákona nerešpektuje ustanovenie čl.13 ods.3 Ústavy SR a je v zjavnom rozpore aj so zákonom č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní.

3. Pri príprave a predkladaní vládneho návrhu zákona nemožno ignorovať „Legislatívne pravidlá vlády“ ktoré ukladajú v čl.2 zosúladiť návrh s Ústavou SR, s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť rozporov plný návrh zákona porušujúci záväznosť právnych noriem neakceptuje.
4. Správnosť právneho názoru opierajúceho sa o zákon potvrdzuje významný dôkaz. V júli 2008 bol v zbierke zákonov publikovaný „Nález Ústavného súdu SR“ /*časťka 204/* podľa ktorého § 82 ods.10 zákona 461/2003 Z.z. nie je v súlade s čl.1 prvá veta, čl.12ods.2, čl.13 ods.3 a čl.39 ods.1 Ústavy SR – pretože nedovoľuje zvyšovať dôchodky vyššie ako 17.200,-Sk. Analogicky potom ani pôvodný návrh na zmenu § 68 ods.3 a 4 zákona 328/2002 sa nemal dostať do legislatívneho procesu a ak bol schválený tak v príkrom rozpore so zákonom a nálezom Ústavného súdu SR.

Okrem tohto skutkového stavu vymedzujúceho právny rozmer problému, je tu aj morálny rozmer, keďže sa dotýka najmä policajných starodôchodcov už v pokročilom fyzickom veku, strácajúcich schopnosť brániť sa priamej diskriminácii, ktorá im prináša ujmu na dávkach výsluhového dôchodkového zabezpečenia.

Z nášho pohľadu sa javí v súčasnej situácii, pri zachovaní hlavných zámerov návrhu zákona, ako priechodné riešenie upraviť znenie odseku (3) tak, aby sa tento uplatňoval nie na súčasných poberateľov výsluhových dôchodkov ale iba na tých, ktorí odídu do výsluhového dôchodku po nadobudnutí platnosti a účinnosti zákona s tým, že sa pri výpočte pevnej sumy uplatnia primerané kritéria ako v civilnej sfére, zohľadňujúce postavenie výsluhových dôchodcov. Očakávame tiež, že neprípustné obmedzenia obsiahnuté v odseku 7 – 11 budú zamietnuté a nahradené takými ustanoveniami, ktoré by odstránili pretrvávajúcu diskrimináciu výsluhových starodôchodcov v čo najkratšom časovom horizonte.

Vzhľadom na uvedené, a keďže navrhovaný spôsob valorizácie by mal platiť až do 1.7. 2018, sme sa rozhodli Vás týmto spôsobom na rozpory navrhovaného ustanovenia s Dôvodovou správou a tiež negatívny dopad na väčšinu poberateľov výsluhových dôchodkov

upozorniť a požiadať Vás, aby ste už pri prejednávaní návrhu zákona vo výbore tieto skutočnosti zohľadnili a navrhli ich odstránenie.

Príklady konkrétnych pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov

Bod 57

Text v treťom riadka za slová „trvania služobného pomeru“ vložiť „alebo výkon verejných a štátnych funkcií odvedené na účet Sociálnej poisťovne“

Odôvodnenie

Niektorí poberatelia výsluhových dôchodkov vykonávali verejné a štátne funkcie. Po túto dobu poisťné bolo odvádzané na účet Sociálnej poisťovne a do ich dôchodkového zabezpečenia nie je započítavané a to už od roku 1990.

Bod 58, odst.3

Celý text nahradiť textom :

„Výsluhový dôchodok sa zvyšuje o pevnú sumu v závislosti od medziročného rastu spotrebiteľských cien a medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za kalendárny rok, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku a od priemernej mesačnej sumy výsluhového dôchodku“.

Nasledujúce odseky primerane upraviť zneniu odst.3.

Odôvodnenie

- 1) Výška výsluhového dôchodku stanovená podľa zákona č. 328/2002 Z.z. je vypočítaná na základe služobného príjmu (teda vykonávanej funkcie, hodnosti, dĺžky služby) poberateľov a zohľadňuje teda i počet odslúžených rokov v služobnom pomere.
- 2) Valorizácia má zabezpečiť zvýšené životné náklady vzhľadom k zvyšovaniu cien prostriedkov životnej potreby poberateľov.
- 3) Navrhovaný spôsob nie je rovnaký ako u civilných dôchodcov, ktorým sa vykonala rovnakou sumou a vypočítala ako priemer mesačnej sumy starobného dôchodku, ďalej predčasného dôchodku atď. Pre časť výsluhových dôchodcov sa táto stáva diskriminačnou, ale i opačne je v kontradikcii s § 68 ods. 1.
- 4) Takýto spôsob opätovne rozširuje nožnice u poberateľov výsluhových dôchodkov ale v odôvodnení sa tvrdí, že sa budú zatvárať (zmenšovať rozdiely).

Ak chce predkladateľ novely zákona riešiť stabilizáciu navrhovaným spôsobom valorizácia odporúčame tento zachovať znenie odseku (3) tak, aby sa tento uplatňoval nie na

súčasných poberateľov výsluhových dôchodkov ale iba na tých, ktorí odídu do výsluhového dôchodku po nadobudnutí platnosti a účinnosti zákona.

Bod 58, ods. 16

Dátum „Od 1. júla 2018“ nahradiť „Od 1. januára 2018“

Odôvodnenie

Týmto dátumom sa vytvoria podmienky na zrovnanie dátumov valorizácie v civilnej sfére.

Vážený pán predseda,

obraciame sa na Vás ako dôveryhodného politika, právnika, ktorý dokáže posúdiť závažnosť predkladaných argumentov a zodpovedného občana, ktorý z titulu svojho významného postavenia v zákonodarnom orgáne nepripustí ďalšie deformovanie práva pri prijímaní zákonov. Očakávame od Vás, že s obsahom tohto listu oboznámite ostatných členov výboru - poslancov NR, spoločne posúdite jeho opodstatnenosť a odmietnete schváliť diskriminujúce ustanovenia zákona ktoré sú obsiahnuté v § 68, pretože dosahovať úsporné opatrenia takouto cestou – priamej diskriminácie je v demokratickom a právnom štáte neprípustné.

Obsah tohoto listu bol prerokovaný so Zväzom vojakov SR so súhlasným stanoviskom.

S úctou

prezident
Asociácie policajtov vo výslužbe
Ing. Eduard Pokorný